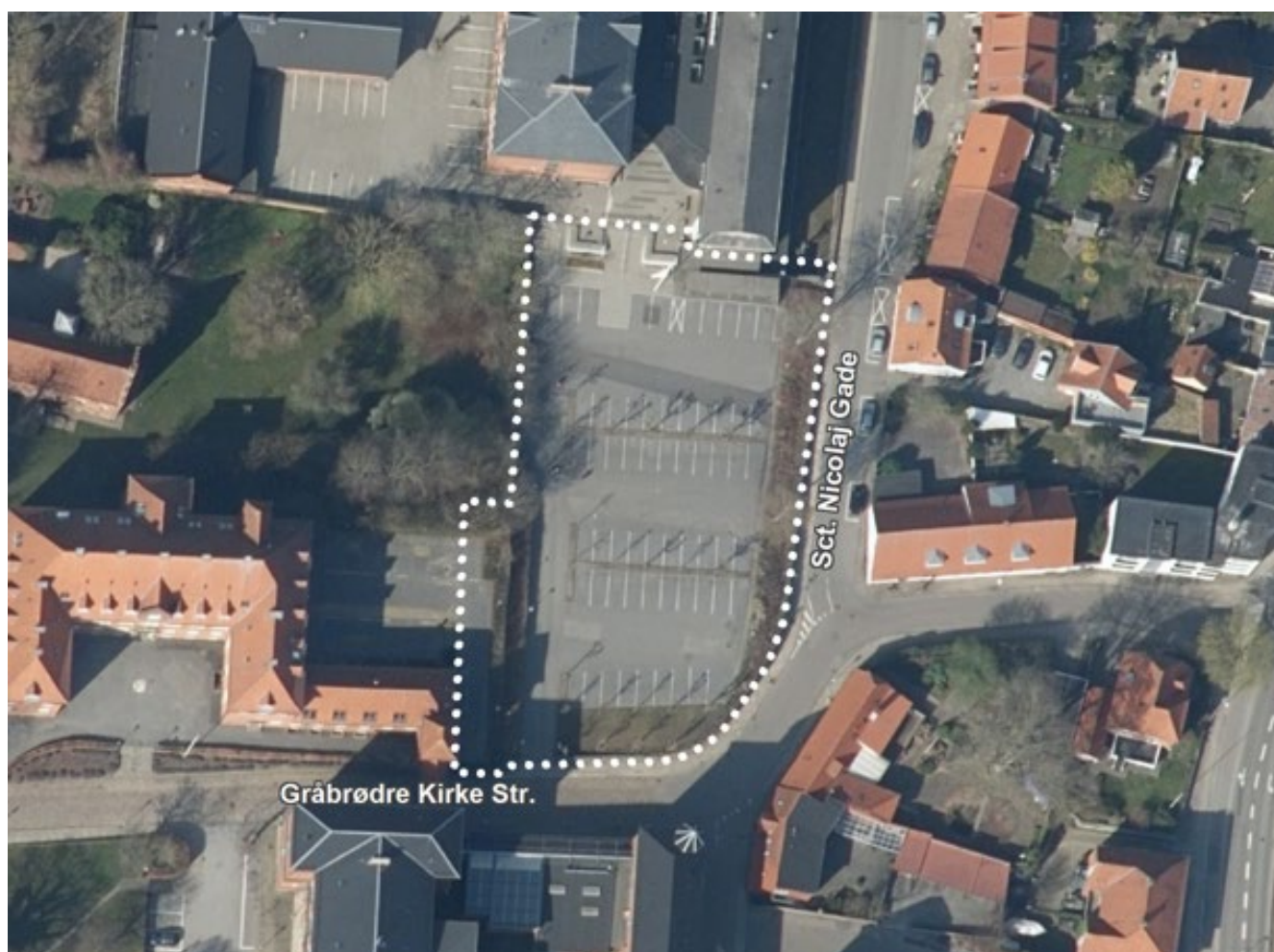

Sammenfattende miljøredegørelse

til lokalplan nr. 600 og tillæg nr. 12 til
Kommuneplan 2025-2036

04 09 2025, JFI

VIBORG
KOMMUNE

Indhold

Viborg Kommune offentliggjorde d. 6. marts 2025 forslag til lokalplan nr. 600 for et parkeringshus ved Sct. Nikolaj Gade i Viborg og tillæg nr. 97 til Kommuneplan 2017-2029. De to planer fastlægger rammerne for opførelse af et parkeringshus ved Domkirkevarteret.

Forslag til lokalplan nr. 600 og tillæg nr. 97 til Kommuneplan 2017-2029 med tilhørende miljøvurderingsrapport har været i offentlig høring i perioden fra 6. marts 2025 til 1. maj 2025.

Viborg Kommune har sidenhen vedtaget ny Kommuneplan 2025-2036. Kommuneplantillægget ændrer derfor navn til tillæg nr. 12 til Kommuneplan 2025-2036, men der er ikke andre ændringer til tillægget.

I forbindelse med byrådets endelige vedtagelse af lokalplan nr. 600 og tillæg nr. 12 til Kommuneplan 2025-2036, skal der udarbejdes en sammenfattende redegørelse (jf. § 13, stk. 2 i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)) for:

- 1) hvordan miljøhensyn er integreret i planen eller programmet,
- 2) hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning,
- 3) hvorfor den godkendte eller vedtagne plan eller det godkendte eller vedtagne program er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, der har været behandlet, og
- 4) hvordan myndigheden vil overvåge de væsentlige indvirkninger på miljøet af planen eller programmet.

Den sammenfattende redegørelse skal offentliggøres samtidig med den endelige vedtagelse af lokalplan nr. 600 og tillæg nr. 12 til Kommuneplan 2025-2036.

Efter den offentlige høring og behandling af de indgående høringssvar er der foretaget ændringer i planforslagene for at imødekomme høringssvarene. Ændringerne til planforslagene består i mindre tilføjelser og præciseringer, se afsnit om høringssvar. Ændringerne har ikke haft betydning for miljøvurderingen af planforslagene.

De samlede ændringer og betydningen for miljøvurderingen fremgår af denne sammenfattende redegørelse og vedlægges forslag til lokalplan nr. 600 og tillæg nr. 12 til Kommuneplan 2025-2036 til behandling med henblik på endelig vedtagelse.

Baggrund

Viborg Kommune ønsker at etablere et parkeringshus "Domkirke kvarteret". Der er udarbejdet et plangrundlag herfor i form af kommuneplantillæg nr. 12 til Kommuneplan 2025-2036 og lokalplan nr. 600. Planerne er omfattet af krav om miljøvurdering i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer, og der er derfor udført miljøvurdering i forbindelse med udarbejdelsen af forslagene til henholdsvis kommuneplantillæg og lokalplan.

Miljøvurderingen af de to planforslag er, sammen med en miljøvurdering af det konkrete projekt (VVM), beskrevet nærmere i miljøvurderingsrapporten "Miljøvurdering af parkeringshus i Domkirke kvarteret i Viborg centrum."

Miljøvurdering

Miljøvurderingen er gennemført med henblik på at sikre integration af miljøhensyn i planforslagene og for at afklare eventuelle væsentligt negative miljøpåvirkninger.

Forud for udarbejdelse af miljørapporten har Viborg Kommune foretaget en afgrænsning af miljørapportens indhold, og resultatet fremgår af et afgrænsningsnotat. Viborg Kommune har i afgrænsningsnotatet vurderet, at følgende miljøtemaer skulle medtages i miljøvurderingen:

- Trafik
- Støj
- Arkæologi
- Arkitektur og kulturmiljø
- Andre emner

Det er i forbindelse med afgrænsningsnotatet og miljøvurderingen vurderet, at der med baggrund i områdets placering, som er omfattet af lokalplanen og tillæg til kommuneplanen, ingen konflikter vil være i forhold til habitat direktiv og vandrammedirektiv herunder natura 2000 og bilag IV arter.

På baggrund af afgrænsningsnotatet har Viborg Kommune fremlagt en miljørapport sammen med forslag til lokalplan nr. 600 og tillæg nr. 12 til Kommuneplan 2025-2036. I miljørapporten redegøres for resultaterne fra miljøvurderingen af planforslagene. Det fremgår af miljørapporten, om - og i hvilken grad - der er konstateret påvirkninger af miljøet for de ovennævnte temaer. Ved væsentligt negative påvirkninger skal

påvirkningerne afværges og overvåges jf. bestemmelserne i miljøvurderingsloven.

De enkelte miljøvurderede temaer er kort gengivet i de følgende afsnit. For detaljeret gennemgang henvises til miljørapporten.

Trafik

Parkeringshuset placeres midt i Viborg og trafikken skal håndteres ad mindre byveje. Der er derfor tale om et område, der ikke kan håndtere en kraftig stigning i trafikken. Udover de mindre veje omkring selve parkeringshuset er der kigget på påvirkningen af krydset Sct. Ibs Gade/Hans Tausens Allé i forbindelse med omdannelsen af Sct. Villads Stræde/Sct. Ibs Gade til et kryds med signalanlæg. Der er derudover vurderet på trafikken under anlægsfasen.

Generelt vurderes parkeringshuset at have en neutral påvirkning på trafikken i området, fordi bilerne kører her i forvejen, da parkeringspladserne allerede findes i området. Der forventes en samlet mertrafik på 21 biler – primært fordi biler, der i dag tilkører området fra vest fremover vil tilkøre det fra øst.

Parkeringshuset vurderes at have en neutral påvirkning på trafikafviklingen i krydset Sct. Ibs Gade/Hans Tausens Allé. Analysen viser, at trafikken fra Sct. Ibs Gade/Hans Tausens Allé ikke kan forventes at tilbagestuve til Sct. Ibs Gade/Sct. Villads Stræde.

Ved indkørslen til parkeringshuset i Sct. Nikolaj Gade og i krydset Sct. Nikolaj Gade/Sct. Villads Stræde forventes der ligeledes en neutral påvirkning, fordi trafikmængderne er små. Det må forventes, at tilførsel af mere trafik til et område også må medføre øget risiko for uheld, derfor vurderes projektet at have en mindre negativ påvirkning på trafiksikkerheden omkring parkeringshuset.

Der forventes en neutral påvirkning af tilgængeligheden, fordi tilgængeligheden kun bliver indbygget på matriklen.

Lokalplanen sikrer, at der bliver adgang til parkeringshuset fra Sct. Nikolaj Gade og sekundær adgang fra Gråbrødre Kirke Stræde. Den sekundære adgang kan kun anvendes til varelevering og renovation til museet.

Støj

Den centrale placering medfører, at støj fra både anlægs- og driftsfase kan påvirke området.

Ved nedramning af spuns kan der opstå støjbelastninger på over 70 db (kriterieværdi for anlægsarbejde) på 16-25 bygninger. Ved selve

anlægsarbejdet (gravemaskiner, lastbiler osv.), er der en enkelt bygning, der belastes over 70 db. Støjen er midlertidig og opstår kun, når der arbejdes på parkeringshuset. Det kan overvejes at anvendes vibrering i stedet for spunsning, da det vil medføre langt færre støjbelastede bygninger.

I driftsfasen overholdes Miljøstyrelsens grænseværdier for samtlige facader ift. støj fra parkeringshuset. Den øgede trafik giver ændringer i støjen på under 1 db – største ændring er en dæmpning på 2,3 db. De to nederste etager skal ventileres, men støjen herfra er meget begrænset i hverdagssituationer. Kun i nødsituationer eller afprøvning af anlægget vil der være en betydelig støj.

Arkæologi

Der er store arkæologiske interesser i området, fordi der er tale om et historisk område i Viborg. Der er derfor foretaget arkæologiske udgravninger tre steder i forbindelser med forarbejderne til parkeringshuset. Viborg Museum har derfor undersøgt nærmere, hvad der tidligere er foretaget af prøvegravninger.

Viborg Museum konkluderede på den baggrund, at der ikke er arkæologiske interesser på de sydlige to tredjedele af projektområdet, mens der er behov for nærmere undersøgelser af den nordlige del, ligesom eventuelle anlægsarbejder som berører Klosterhaven eller parkeringspladsen ved den tidligere Vestre Landsret vil skulle vurderes nærmere. I november 2023 er der på den baggrund udført supplerende prøvegravninger, som afdækker dels forholdene omkring trappen mod VUC, og dels profilet af erosionskløften som den fremstår på overgangen mellem klosterhaven og projektområdet.

Der blev under disse prøvegravninger fundet en formodet klostermur fra det fredede Gråbrødre Kloster. Muren er en del af fredningen og må derfor ikke fjernes. Fundet af muren medførte, at et elevatorårn måtte udgå fra projektet. Der er under udgravning langs med parkeringshuset i Klosterhaven fundet en træstamme, der formodes at være en tidlig vandledning. Der er ikke tale om en rest fra klostertiden, men et muligt senere anlæg, og fortidsmindet er således ikke omfattet af fredningen. Hvis der faktisk er tale om en vandledning må den formodes at strække sig ind under den nuværende parkeringsplads. Der skal derfor foretages en egentlig udgravning forud for et eventuelt anlægsarbejde på parkeringspladsen.

Det er vurderet, at der vil være tale om en væsentlig påvirkning af kulturarven, hvis der foretages ændringer på klostermuren. Derfor fjernes elevatorårnet og byggefeltet for parkeringshuset er afskåret før klostermuren, så lokalplanen forhindrer bebyggelse, der kan påvirke klostermuren. Samtidig er det et vilkår i §25-tilladelsen, at byggeriet ikke kommer nærmere klostermuren end en eksisterende betonmur, der

fungerer som afgrænsning mod klostermuren. Udgravning af den formodede vandledning vil medføre en moderat negativ påvirkning af kulturarven, men kan ikke undgås, da parkeringshusets nederste etage opføres i samme højde som træstammen formodes at ligge i.

Arkitektur og kulturmiljø

Parkeringshuset placeres i et historisk kulturmiljø, der medfører, at der stilles strenge krav til parkeringshusets påvirkning og dermed af byggeriets udseende. Der er derfor arbejdet med at skjule byggeriet bag beplantning og stengærde. Dette er ligeledes sikret i lokalplanens formålsbestemmelse. Den mest synlige del – det kommende elevatortårn – er i lokalplanen fastlagt til at skulle beklædes i rød tegl, så det indarbejdes bedst muligt i sine omgivelser.

I anlægsfasen er der risiko for, at vibrationer nedramning af spuns kan påvirke de nærliggende fredede og bevaringsværdige bygninger. Derfor stilles der vilkår i §25-tilladelsen om overvågning af vibrationer i forbindelse med etablering af byggegruben til parkeringshuset.

Parkeringshuset vil medføre en moderat negativ påvirkning af bymiljøet, fordi det forringer mulighederne for at opleve landskabet og det blokerer for samspillet mellem de store, institutionelle bygninger i området. Samtidig vurderes påvirkningen af det bevaringsværdige kulturmiljø til ligeledes at være moderat negativ.

Sideløbende med planlægningen er der arbejdet videre med projekteringen af parkeringshuset. Der er blandt andet set nærmere på pladsen foran VUC og grænsefladen mod Klosterhaven, der kan ses nedenfor.

Visualiseringen viser grænsefladen mod Klosterhaven.

Derudover er der arbejdet med facaden mod Sct. Nikolaj Gade, hvor der opsættes trælameller, der både kan fungere som espalier og som beklædning af parkeringshuset, mens beplantningen vokser op. Der er udarbejdet nye visualiseringer, der viser, hvordan parkeringshuset vil fremstå med trælameller og beplantning, som kan ses i bilag nr. 1.

Ændringerne i udtrykket kan foretages uden ændringer i lokalplanens bestemmelser, men forvaltningen foreslår, at det præciseres, at der kan anvendes trælameller. Ændringen vurderes ikke at have betydning for miljøvurderingen af planforslagene, da de er af mindre karakter og da de er med til at sikre, at parkeringshuset kan skjules bag beplantning over tid. Dog vil lokalplanen blive opdateret med de nye visualiseringer, så det fremgår hvordan parkeringshuset vil fremstå med trælameller og beplantning.

Udover de ovennævnte ændringer, er elevatortårnet flyttet længere mod nord, op mod Klosterhaven. Samtidig fremstår det nu med kantede hjørner og vinduespartier, for at det passer bedre ind i omgivelserne. Der er lavet nye visualiseringer af elevatortårnet, der kan ses i bilag nr. 2. Elevatortårnets nye placering fremgår af den sidste visualisering i bilag nr. 1.

Det vurderes, at elevatortårnet med en placering, der er trukket længere op mod klosterhaven, vil opleves mindre markant og knap så fremtrædende set fra Gråbrødre Kirke Stræde. Ved at flytte elevatortårnet begrænses udfordringerne desuden ved at bygge tæt på museets ældre bygninger, der sikres udsigt fra museets baggård udover søerne og flytningen sikrer, at tårnet ikke kommer til at stå midt på stien, hvilket kunne skabe farlige situationer, når folk skulle ind og ud af tårnet. Til gengæld forsvinder elevatoradgangen fra øverste dæk, men her er der adgang til museet fra stien langs Klosterhaven. Ændringen af byggefelt og udtryk blev sendt i nabohearing fra 15. april til 1. maj 2025. Der kom ingen bemærkninger til ændringen. Det ændrede byggefelt indtegnes i den endelige lokalplan. I nabohearingen af det ændrede byggefelt var byggefeltet blot udvidet, så det kunne rumme den nye placering, men det endelige forslag medfører, at byggefeltet flyttes og dermed ikke blot udvides. Ændringen vurderes ikke at have betydning for miljøvurderingen af planforslagene.

I forbindelse med høringen blev der i et høringssvar gjort opmærksom på, at visualiseringerne fra Sct. Nikolaj Gade er ukorrekte, fordi indkørslen til parkeringshuset er for smal, hvilket Viborg Kommune er enig i. Der er derfor udarbejdet nye visualiseringer (sommer og efterår), der viser den korrekte indkørsel. De nye visualiseringer kan ses i bilag nr. 3. Der er tale om visualiseringer af projektet, der fremgik af lokalplanen og derfor ikke det opdaterede projekt. Dette er gjort for bedst muligt at vise forskellen mellem den smalle, forkerte indkørsel og den brede, korrekte indkørsel. Ændringen vurderes at være minimal og vurderes ikke at have betydning for miljøvurderingen af planforslagene, ligesom der ikke er behov for ændringer til lokalplanen. Dog vil lokalplanen blive opdateret med den nye visualisering fra bilag nr. 1.

Andre emner

Der er arbejdet videre med grænsefladen mod Klosterhaven, hvor det er besluttet at male væggen mod Klosterhaven i en rød farve, der matcher den, der er på klosteret. Derudover placeres der beplantning foran væggen, der vil skjule dele af væggen.

Ændringen vurderes ikke at have betydning for miljøvurderingen af planforslagene, ligesom der ikke er behov for ændringer til lokalplanen.

I det videre arbejde er det fastlagt, at der etableres et betonværn omkring det øverste dæk med et rækværk ovenpå, for at mindske højden på betonværnet, men samtidig overholde højdekrav til afdækning af dækket. Betonværnet vil tage en del af lyset fra billygterne, mens det lette rækværk vil sikre, at højden på kanten holdes nede, så der kan slippe mere lys ned til Sct. Nikolaj Gade. Betonværnet skal afskærmes bag beplantning. Dette fremgår af visualiseringerne i bilag nr. 2. Parkeringshusets maksimale højde er fastlagt til kote 34 i lokalplanen med mulighed for at etablere et værn i 1,2 meters højde udover dette. Ændringen vurderes ikke at have betydning for miljøvurderingen af planforslagene, ligesom der ikke er behov for ændringer til lokalplanen.

Alternativer

Der er ikke i forbindelse med planlægningen opstillet alternativer, hvorved kun 0-alternativet er belyst. 0-alternativet er det referencescenarie, der her benyttes som sammenligningsgrundlag for at vurdere, hvilke påvirkninger projektet medfører.

Referencescenariet svarer til de eksisterende miljøforhold og den sandsynlige udvikling af området, hvis projektet ikke gennemføres. Referencescenariet og den forventede udvikling, hvis planerne og projektet ikke vedtages/tillades, er beskrevet i afsnittene Miljøstatus og referencescenarie, der indgår i kapitlet for hver miljøfaktor.

Der er i miljørapporten undersøgt fire alternative placeringer for parkeringshuset, der ikke er taget med i selve vurderingen, fordi de ikke opfylder kravene til placeringen af et parkeringshus til Domkirkekvartret.

Høringssvar:

Miljørapportens indhold er afgrænset på baggrund af de angivne oplysninger i forbindelse med projektansøgningen og de indkomne bemærkninger fra offentligheden og berørte myndigheder.

I offentlighedsfasen indkom der 7 høringssvar. De er gennemgået og behandlet i høringsnotat for at skabe et overblik over høringsresultatet. Alle høringssvar er behandlet og gennemgået i forhold til, om de giver anledning til ændringer i planlægningen. Høringsnotatet er et bilag til

den politiske behandling ved den endelige vedtagelse af planerne, og er således offentligt tilgængeligt på kommunens webside.

To af høringssvarene spørger ind til muligheden for etablering af adgang mellem parkeringshus og klosterhaven, så der er mulighed for at få eksempelvis haveaffald ud fra haven. Forvaltningen foreslår, at dette imødekommes i det endelige projekt. Det medfører ingen ændringer i planforslagene.

Hovedparten af høringssvarene omhandler påvirkning af områdets kulturarv. Forvaltningen vurderer, at punktet er behandlet i miljørapporten, der indeholder et længere afsnit om kulturarv og arkitektur.

Flere høringssvar nævner misvisende visualiseringer. Forvaltningen har vurderet, at en enkelt af visualiseringerne – fra Sct. Nikolaj Gade – er lavet med en for smal indkørsel mod Sct. Nikolaj Gade. Der er derfor udarbejdet en ny visualisering, der indgår i den sammenfattende redegørelse. Den nye visualisering ændrer ikke på de overordnede visuelle og arkitektoniske vurderinger i miljørapporten. Den nye visualisering medfører desuden ingen ændringer i lokalplanen, udover, at visualiseringerne i lokalplanen erstattes med de nyeste visualiseringer af parkeringshuset.

Derudover stilles der spørgsmål ved behovet for parkeringshuset. Behovet er belyst i en tidligere trafik- og parkeringsanalyse for Domkirke kvarteret, der peger på, at der er behov for minimum det samme antal pladser i området i fremtiden, som der er i dag. Forvaltningen vurderer derfor, at høringssvarene ikke giver anledning til ændringer i planforslagene.

Ingen høringssvar har medført ændringer i lokalplanen, men der er i forbindelse med sammenfattende redegørelse udarbejdet nye visualiseringer, da der sideløbende med planlægningen er arbejdet videre med projekteringen af parkeringshuset.

Forvaltningen har dog anbefalet en række mindre justeringer og ændringer af lokalplanen ved endelig vedtagelse. Ændringerne vurderes ikke at have betydning for miljøvurderingen af planforslagene. Ændringer i lokalplanen og kommuneplantillægget fremgår af notat med ændringer til lokalplan og kommuneplantillæg. Notatet er udarbejdet til den endelige vedtagelse af planerne.

Afhjælpende foranstaltninger og overvågning:

Viborg Kommune sikrer i byggesagsbehandlingen, at der sker overvågning af vibrationer i forbindelse med etablering af byggegruben.

Viborg Kommune vil i forbindelse med byggesagsbehandlingen vurdere de enkelte projekter i henhold til lokalplanens bestemmelser og intentioner om bebyggelsens udseende, skiltning og beplantning mv.

Bilag til sammenfattende redegørelse for lokalplan nr. 600 og kommuneplantillæg nr. 12

Bilag 1 – nye visualiseringer af parkeringshuset

Visualiseringen viser indkørslen til parkeringshuset fra Sct. Nikolaj Gade.

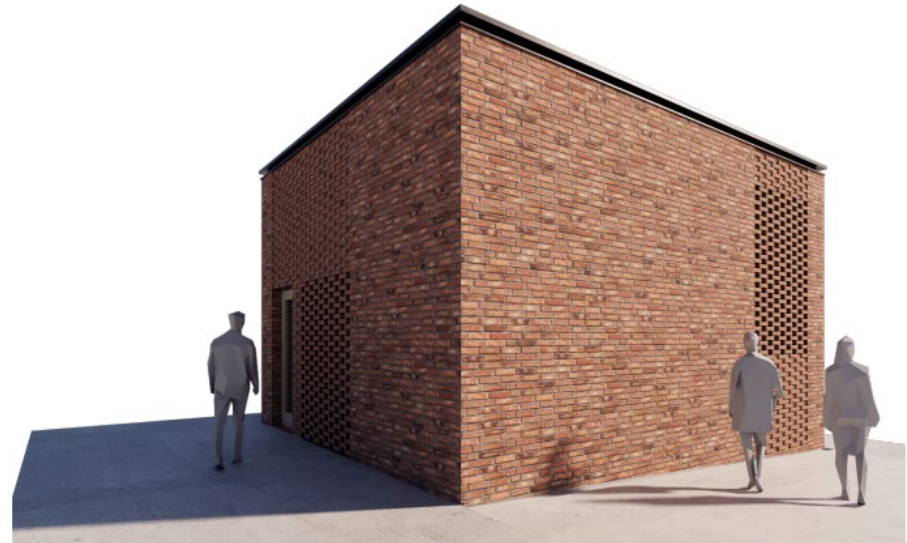
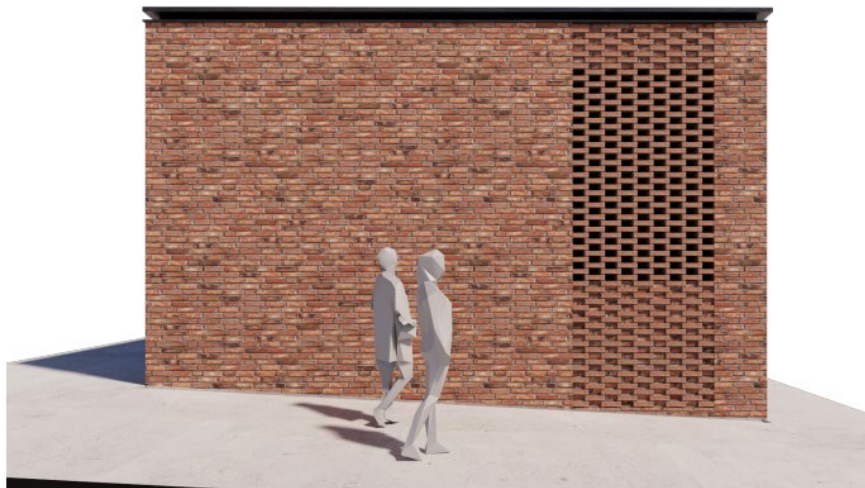
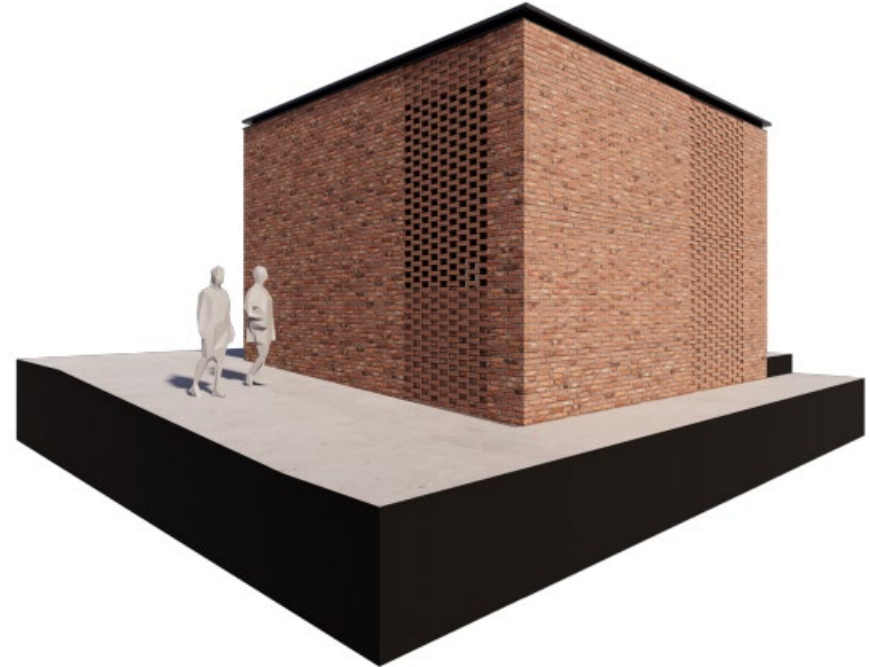
Ikke standpunktvisualisering - med forbehold for højder og afstande

Visualiseringen viser parkeringshuset set fra Sct. Villads Stræde.

Visualiseringen viser parkeringshuset set fra krydset mellem Sct. Nikolaj Gade og Gråbrødre Kirke Stræde.

Bilag 2 – Nye visualiseringer af elevatortårnet

Bilag 3 – Ændrede visualiseringer af indkørsel

Visualisering fra lokalplan

Visualisering med udvidet indkørsel - efterår

Visualisering med udvidet indkørsel - sommer